

[Steen Folke]

se til den tidligere udenrigsministers, hr. Kjeld Olesens, brev, som den nuværende udenrigsminister citerede fyldigt. Min medforespørger, hr. Holger K. Nielsen, var så venlig – over for socialdemokratiet venlig – at hæfte sig ved den del af brevet, der drejer sig om, at man er uhyre betænkelig ved brugen af artikel 113, at man foretrækker brugen af artikel 224, og det er jo rigtigt, at det står der i det brev. Man må imidlertid også nævne det andet element i brevet, som er, at man opgiver sit forbehold over for brugen af artikel 113 i den konkrete sag, det handlede om. Jeg vil fastslå, at det med dette brev er socialdemokratiet, som rent faktisk har hovedansvaret for, at vi befinder os i den misere, vi befinder os i – eller har befundet os i et stykke tid – og jeg kan på en vis måde godt forstå den borgerlige regering og de borgerlige partier, der er blevet overraskede over, at socialdemokratiet har kørt denne sag så hårdt. At socialdemokratiet har et kraftigt medansvar for sagen, mener jeg ikke lader sig bortforklare. Jeg vil sige, det er et hovedansvar, fordi det var socialdemokratiet, der startede denne bevægelse ud på glideplanet, hvor man – modstræbende ganske vist – gik med til at bruge artikel 113 til noget, den overhovedet ikke kan bruges til. Siden har socialdemokratiet så valgt at sætte hælene i over for en yderligere, videre brug af artikel 113, og det synes vi er udmærket. Det er klart, at de borgerlige partier hellere så muligheden for fortsat anvendelse være til stede, som det fremgik klart af hr. Knud Østergaards indlæg i dag.

Vi mener, at det som sagt er uhyre væsentligt, at der blev skelnet knivskarpt mellem det traktatbundne samarbejde og så det rent politiske samarbejde. Derfor må det udelukkes, at artikel 113 i fremtiden bliver brugt sådan, som det har været tilfældet i denne sag.

Med hensyn til mandatgivningen var der efter de referater, der foreligger i markedsudvalget, alt muligt, der tydede på, at det, der blev søgt mandat til, var en forlængelse af forordningen for 2 måneder. Jeg mener ikke, at forskellige bortforklaringer og manglende erindring om, hvad der foregik osv., bærer ret langt. Det fremgår ret tydeligt af referatet, at det var det, der var tale om. Det, at ministeren så gik med til en forlængelse for 12 måneder, har skabt juridisk usikkerhed. Det

har vi debatteret før, men det er senest blevet tydeliggjort igen gennem rådsformandens, den vesttyske udenrigsminister Genschers svar til Jens-Peter Bonde i EF-Parlamentet – det svar, som hr. Holger K. Nielsen citerede udførligt. Også jeg er spændt på at høre, hvad udenrigsministeren har at sige til hr. Genschers svar i EF-Parlamentet, fordi jeg synes, det er vanskeligt at blive ved med at påstå, at der ikke er nogen juridisk usikkerhed, når Ministerrådets formand igen svarer på den måde, han gjorde – sådan set i forlængelse af det svar, han på et tidligere tidspunkt gav til Ove Fich.

Jeg synes også, det er påkrævet at få at vide, om udenrigsministeriet rent faktisk, som der står i Information i dag, har henvendt sig underhånden til andre EF-lande for at få dem til at se bort fra juridiske principper og den slags i sagen og mere realpolitisk acceptere, at Danmark stod frit, uanset hvad juraen egentlig sagde, når nu et flertal her har vedtaget, at man ønsker at træde ud af den forordning.

Vi har hele tiden sagt, at vi sådan set vurderede situationen realpolitisk sådan, at hvis der var et flertal her, der ville ud, så trådte vi ud, og så turde de andre EF-lande simpelt hen ikke for alvor spænde ben for Danmark, for det ville virkelig skabe en krise, og det ville unægtelig være med til at give EF-modstanderne herhjemme vind i sejlene, hvis det gik sådan. Vi har vurderet det sådan, at realpolitisk kunne vi komme ud af det, og vi synes, det er godt, at vi er trådt ud af disse sanktioner, men der er altså stadig væk juridisk usikkerhed om EFs accept af det, om end det nok politisk forholder sig sådan, som jeg har sagt.

Udenrigsministeren og også hr. Niels Helveg Petersen har i forbindelse med disse debatter flere gange spurgt: ja men hvorfor skulle Danmark forhindre de andre EF-lande i at vedtage sanktioner i mere end 2 måneder, altså for de 12 måneder? Jeg har prøvet at argumentere for – og har aldrig fået noget svar på det, hverken fra udenrigsministeren eller fra hr. Niels Helveg Petersen – at det faktisk har sat nogle danske handlemuligheder over styr, at udenrigsministeren gav en tilslutning til de 12 måneder – med det forbehold til rådsprotokollen. Derved forsvandt muligheden for at nedlægge veto i februar,